

Concept-wetsvoorstel verruiming sluitingsbevoegdheid (Opiumwet)

Beantwoording vragen Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

1. Wat is de aanleiding?

Tijdens de begrotingsbehandeling op 25 en 26 november 2015 heeft de Tweede Kamer een motie van de leden Van Oosten (VVD) en Oskam(CDA) aangenomen.¹ Deze motie roept de regering op om het bestuursrechtelijke instrumentarium aan te passen, zodat het voor de burgemeester mogelijk wordt om panden en woningen te sluiten als daarin grote hoeveelheden versnijdings- dan wel hulpmiddelen worden aangetroffen. Deze behoefte is vervolgens in gesprekken tussen de regering en gemeenten bevestigd van de zijde van gemeenten.

Met onderhavige uitbreiding van artikel 13b Opiumwet wordt de burgemeester beter in staat gesteld om de uit het drugsgebruik voortvloeiende risico's voor de volksgezondheid te voorkomen en beheersen en de nadelige effecten van de handel in en het gebruik van drugs op het openbare leven en andere lokale omstandigheden tegen te gaan.

Dit wetsvoorstel is aangekondigd in een brief aan de Tweede Kamer van 28 juni 2016.²

2. Wie zijn betrokken?

Het wetsvoorstel is met name relevant voor omwonenden, eigenaren en verhuurders van woningen en andere ruimten en drugscriminelen. Het wetsvoorstel ziet op een bevoegdheid die kan worden ingezet op zowel woningen of lokalen dan wel in of op bij woningen of zodanige lokalen behorende erven.

3. Wat is het probleem?

Strafrechtelijk optreden richt zich op de personen die zich bezighouden met illegale activiteiten. Daarmee zijn de illegale verkoop- of handelslocaties niet beëindigd of opgeheven. Er is meer nodig om de loop naar een pand eruit te halen, om overlast en verloedering van de omgeving bij de locaties tegen te gaan en om in het algemeen drugshandel aan te pakken. Sluiting op grond van artikel 13b Opiumwet beoogt het beëindigen of opheffen van die locaties en betreft dus een pandgerichte aanpak. Om de integrale aanpak mogelijk te maken, zijn voldoende instrumenten voor de verschillende partners nodig.

Het criminele circuit zoekt naar mogelijkheden om de aanpak van drugscriminaliteit te omzeilen, waardoor het huidige bestuurlijke instrumentarium niet altijd of niet meer van toepassing is op de criminele processen. Voor voorbereidingshandelingen die strafbaar zijn op grond van artikel 10a of 11a bestaat strafrechtelijk ingrijpen, maar is bestuurlijk optreden niet mogelijk.

4. Wat is het doel?

Met deze uitbreiding van artikel 13b Opiumwet wordt de burgemeester beter in staat gesteld om de uit het drugsgebruik voortvloeiende risico's voor de volksgezondheid te

¹ Kamerstuk 34 300 VI, nr. 31; Handelingen II 2015/16, nr. 31, item 16.

² Kamerstukken II 2015/16, 24077, nr. 372.

voorkomen en beheersen en de nadelige effecten van de handel in en het gebruik van drugs op het openbare leven en andere lokale omstandigheden tegen te gaan.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Handel, productie, teelt en andere illegale activiteiten rondom zowel harddrugs als softdrugs, hebben een ondermijnend en potentieel ontwrichtend effect op de samenleving door de verwevenheid van onder- en bovenwereld, corruptie en de innesteling in lokale gemeenschappen en maatschappelijke sectoren. Om deze criminaliteit aan te pakken, werken de overheidspartners intensief samen, zoals het Openbaar Ministerie, Belastingdienst, politie en het gemeentebestuur. Bestuursrechtelijk optreden, zoals het sluiten van panden, is daar een belangrijk onderdeel van. Daarmee kan een situatie beëindigd die schadelijk is voor de kwaliteit van de woon- en leefomgeving. Bestuursrechtelijk optreden draagt daarbij ook aan het waarborgen van de lokale veiligheid is veelal in het wegnemen van een locatie waar criminele activiteiten plaatsvinden. Daarmee wordt een barrière opgeworpen en het criminele ondernemingsproces verstoord.

6. Wat is het beste instrument?

Wetgeving, in het bijzonder een bestuursrechtelijke bevoegdheid, is het beste instrument om het bij vraag 3 beschreven probleem op te lossen, om de bij vraag 5 aangegeven redenen.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Verbetering van de kwaliteit van de woon- en leefomgeving voor burgers, preventief effect in die zin dat pandeigenaren kritischer worden bij het verhuren van ruimten en een effectievere bestrijding van illegale activiteiten rondom drugs.